

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum homo debeat homini obedire? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

- ¶ Quarto, vtrum Deo fit in omnibus obediendum?
 ¶ Quinto, vtrum subditi suis prælatis teneantur in omnibus obedire?
 ¶ Sexto, vtrum fideles teneantur secularibus potestatibus obedire?

ARTIC. I.

Vtrum vnus homo teneatur alteri obedire?

546
 sup. q. 69
 ar. 2. con.
 q. 88.
 ar. 10. ad
 2. q. inf.
 ar. 5. cor.
 pri. et a.
 6. ad 2.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod vnus homo non teneatur alteri obedire. Non est enim aliquid faciendum contra institutionem diuinam. Sed hoc habet diuina institutio, vt homo suo consilio regatur: secundum illud Ecclesiast. decimo quinto, Deus ab initio constituit hominem, & reliquit illum in manu consilij sui. Ergo non tenetur vnus homo alteri obedire.

¶ 2 Præterea, Si aliquis alicui teneretur obedire, oporteret quod haberet voluntatem præcipientis, tamquam regulam suæ actionis. Sed sola diuina voluntas, quæ semper est recta, est regula humanæ actionis. Ergo non tenetur homo obedire, nisi Deo.

¶ 3 Præterea, Seruitia quanto sunt magis gratuita, tanto sunt magis accepta. Sed id quod homo ex debito facit, non est gratuitum. Si ergo homo teneretur ex debito alijs obedire in bonis operibus faciendis, ex hoc ipso redderetur minus acceptabile opus bonum, quod ex obedientia fieret. Non ergo tenetur homo alteri obedire.

SE D contra est, quod præcipitur ad Hebr. vii. Obedite præpositis vestris & subiaceite eis.

RESPONDEO dicendum, quod sicut actiones rerum naturalium procedunt ex potentijs naturalibus: ita etiam operationes humanæ procedunt ex humana voluntate. Oportuit autem in rebus naturalibus, vt superiora mouerent inferiora ad suas actiones, per excellentiam naturalis virtutis collatæ diuinitus. Vnde etiam oportet in rebus humanis, quod superiores moueant inferiores per suam voluntatem ex vi auctoritatis diuinitus ordinatæ. Mouere autem per rationem
 & 10.

& voluntatem, est præcipere. Et ideo sicut ex ipso ordine naturali diuinitus instituto, inferiora in rebus naturalibus necesse habent subijci motioni superiorum; ita etiam in rebus humanis ex ordine iuris naturalis & diuini, tenentur inferiores suis superioribus obedire.

Ad primum ergo dicendum, quod Deus reliquit hominem in manu consilij sui: non quia liceat ei facere omne quod velit, sed quia ad id quod faciendum est, non cogitur necessitate naturæ, sicut creaturæ irrationales: sed libera electione ex proprio consilio procedente. Et sicut ad alia facienda debet procedere proprio consilio: ita etiam ad hoc quod obediatur suis superioribus. Dicit enim Greg. Vlt. Moral. quod dum alienæ voci humiliter subdinur, nosmetipsos in corde superamus.

Ad secundum dicendum, quod diuina voluntas est prima regula, qua regulantur omnes rationales voluntates: cui vna magis appropinquat, quam alia, secundum ordinem diuinitus institutum. Et ideo voluntas vnius hominis præcipientis potest esse quasi secunda regula voluntatis alterius obediens.

Ad tertium dicendum, quod aliquid potest iudicari gratuitum dupliciter. Vno modo, ex parte ipsius operis: quia scilicet homo ad id non obligatur. Alio modo, ex parte operantis: quia scilicet libera voluntate hoc facit. Opus autem redditur virtuosum & laudabile & meritorium, præcipue secundum quod ex voluntate procedit. Et ideo (quamuis obedire sit debitum) si prompta voluntate aliquis obediatur, non propter hoc minuitur eius meritum, maxime apud Deum, qui non solum exteriora opera, verum etiam interiorem voluntatem videt.

ARTICULI

Utrum obedientia sit specialis virtus?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod obedientia non sit specialis virtus. Obedientia enim inobedientia opponitur: Sed inobedientia est generale peccatum. Dicit enim Ambros. quod peccatum est

* al. agitur.

ult. mor. c. 12. par. 1. a medio.

547
2. d. 35.
a. 2. ad 5.
c. d. 44.
q. 2. a. 1.
c. Hebr.
2. cor. 1. f.
in li. 2.
de para.
c. 8 par. 1.
ante me.
to. 4.